Základní škola a Mateřská škola Kněževes okres Rakovník,

Husovo nám.100, 270 01 Kněževes

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MŠ KNĚŽEVES

PROJDEM ROKEM KROK ZA KROKEM

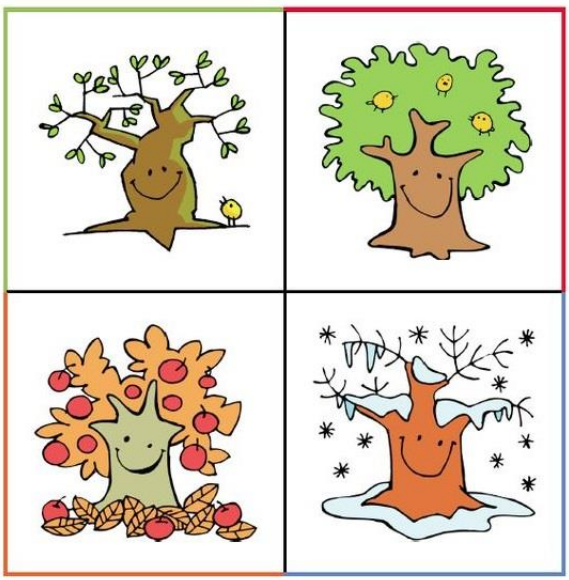

Č.j. : 97/2019

Aktualizace ŠVP k 29.8.2022

Po několikaleté práci se ŠVP nazvaným ,,*Krásy světa poznávej,hraj si, zpívej, povídej*" jsme na základě poznatků získaných z jeho evaluace vytvořili ŠVP s názvem ,,Projdem rokem krok za krokem". Tento byl pozměněn a doplněn a v novém vydání schválen na pedagogické radě dne : 28.8.2019 a vešel v platnost od 1.9.2019

ŠVP bude každoročně aktualizován dle aktuálních podmínek a výsledků evaluace.

Motto :

,,Dopřejme dětem co nejkrásnější dětství, protože z něj pak člověk čerpá celý život"

Filozofie mateřské školy :

Chtěli bychom, aby v naší mateřské škole byli spokojeni, cítili se v pohodě a bezpečně nejen děti, rodiče, ale i my, zaměstnanci.

Chceme u dětí prohlubovat výchovu k péči o životní prostředí a posilovat citové vazby k přírodě, zvířatům, člověku, uvědomovat si, že na světě nejsme sami. Nabízet dětem rozmanitý program činností, aby každé dítě mohlo najít uspokojení dle vlastní potřeby. Rozvíjet individualitu dítěte, talent, tvořivost, samostatnost, nadání, pěstovat dětská přátelství, porozumění a cit pro druhé, rozvíjet schopnost komunikovat, umět se rozhodnout a nést odpovědnost. Chceme být dětem i jejich rodičům dobrým partnerem a společně vytvářet předpoklady pro celoživotní vzdělávání dětí.

Obsah ŠVP :

1.Identifikační údaje o škole
2.Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
Věcné podmínky
Životospráva
Psychosociální podmínky
Řízení MŠ
Personální zajištění
Spoluúčast rodičů
Spolupráce s dalšími institucemi
Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
Podmínky vzdělávání dětí nadaných
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
Filozofie naší MŠ
Dlouhodobé cíle a záměry
Formy a metody vzdělávání
Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let
Povinné předškolní vzdělávání
Příprava dětí na vstup do ZŠ
Individuální předškolní vzdělávání
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluace

Přílohy ŠVP :

- Dodatek ŠVP – Zajištěníprůběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
- Projekty a programy
- EVVO

1.Identifikační údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Kněževes okres Rakovník, Husovo nám. 100, 270 01 Kněževes

Adresa MŠ : Jižní 373, 270 01 Kněževes, okres Rakovník

Telefon : 313 582 216

e-mail : skolkaknezeves@seznam.cz

Ředitelka školy: Mgr. Dana Vondrušková

Vedoucí učitelka Yvona Tvrzová

Identifikátor školy : 600055264

IČO : 71007229

Kapacita MŠ : 75

Počet tříd : 2

Zřizovatel :

Název : Městys Kněževes

Adresa : Václavské náměstí 124, 270 01 Kněževes, okres Rakovník

e-mail : kněževes@knezevesko.cz

www.obecni-urad.net/knezeves

Telefon : 313 582 206, mob.: 722 585 560

2.Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v klidné jižní části Městyse Kněževes.

Její provoz byl zahájen 1.září 1987. Zřizovatelem školy je Městys Kněževes.
Mateřská škola zajišťuje nejen péči, ale i vzdělání dětí předškolního věku a to především v návaznosti na výchovu v rodině a v součinnosti s rodinou
Škola má maximální kapacitu 75 dětí . Součástí mateřské školy je jídelna, která je v zadní části budovy a je společná pro mateřskou i základní školu a prostorná tělocvična. Charakteristickým znakem pro naši MŠ jsou výtvarné dekorace od akademického malíře Stanislava Holého, které jsou umístěny ve všech pavilónech naší školy.

K mateřské škole patří také velká rozlehlá zahrada. Zahrada slouží nejen k pohybovému, ale i k celkovému rozvoji dítěte, jeho učení a poznání .

Kromě hlavní brány, sloužící pro zásobování, se využívá vstupní branka. Ta umožňuje zrána a odpoledne, jednak vstup do areálu a jednak se jí mohou děti vydat na vycházky, kde pozorují přírodu a seznamují se s okolními částmi obce.

V okolí mateřské školy jsou louky, pole, rybníky, park – ideální místa pro vycházky výchovně- vzdělávací i relaxační.

Součástí MŠ je i školní kuchyně, potravinové sklady.

V oblasti vzdělávání a rozvoje mateřská škola spolupracuje zejména s rodiči dětí, základní školou a zřizovatelem.

Zajišťujeme celodenní péči.

3.Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Mateřská škola je propojená pavilónová budova se školní jídelnou a rozlehlou zahradou.

Třídy :

Předškolní vzdělávání na všech úrovních se uskutečňuje v prostorách, které jsou dostatečně velké, světlé, vzdušné a dobře větratelné. Veškeré vybavení dětského nábytku je přizpůsobeno dětskému charakteru. Třídy a herny i metodické kabinety jsou vybavovány novými výchovně vzdělávacími i zájmovými pomůckami a hračkami. Ve třídách je dostatek místa pro vytváření hracích koutků, pomůcek pro vzdělávání, experimentování, výtvarné a pracovní vyjádření. Vše je dostupné dětem k samostatnému výběru. Velkou výhodou je dostatek prostoru pro pohybové vyžití a sportovní disciplíny, ale i pro společná setkávání rodičů a dětí v mateřské škole při nejrůznějších příležitostech.

Součástí každé třídy je šatna, kde má každé dítě svoji označenou skříňku, kam si ukládá své oblečení a obuv. V šatnách jsou umístěné nástěnky, na kterých děti vystavují své obrázky a výrobky. Jsou zde i nástěnky pro rodiče, na kterých jsou informace o plánech a akcích tříd.

Další součástí každé třídy je také kuchyňka, sloužící k vydávání jídla a umývání nádobí.

Všechny třídy mají k dispozici místnost, kde je uložen materiál a pomůcky pro výchovně vzdělávací práci s dětmi. Materiál a pomůcky jsou podle potřeby postupně obnovovány a doplňovány.

Jednotlivé třídy spojují chodby s tělocvičnou a školní jídelnou. Tyto chodby slouží pouze pro personál a děti mateřské školy.

Tělocvična :

Naše mateřská škola disponuje prostornou tělocvičnou, vybavenou sportovním nářadím a náčiním, které je využíváno k rozvoji pohybových schopností a dovedností dětí. Tělocvična je využívaná nejen v rámci tělovýchovných a pohybových činností, které jsou součástí dopolední výchovně vzdělávací práce s dětmi, ale i pro kulturní akce pro děti i rodiče, dále také pro náhradní pohybové činnosti v případě nepříznivého počasí. Tělocvična je průběžně doplňována novými tělovýchovnými pomůckami a prvky.

Hygienické zázemí :

Každá třída má své hygienické zázemí. Prostory pro hygienu a hygienická zařízení odpovídají výškou věku i počtu dětí. Každé z dětí má svůj prostor pro ruční a hřeben, případně kelímek s kartáčkem na zuby. Paní školnice denně pečuje o čistotu hygienických zařízení, pravidelně mění ručníky.

Jídelna :

Součástí mateřské školy je školní jídelna. V této části budovy je kuchyně, jídelna pro základní školu, sklady kuchyně, hygienické zázemí pro kuchařky, kancelář pro vedoucí stravování, hygienické zázemí pro děti ze základní školy, místnost na praní, místnost na mandlování prádla a úklidový sklad. Jídelna pro základní školu byla v loňském roce vybavena novým nábytkem, byly zakoupeny nové talíře a skleničky pro mateřskou i základní školu.

Zahrada :

Naše zahrada slouží k pohybovým a herním aktivitám dětí. Využíváme ji ale i k vzdělávacím , výtvarným a pracovním činnostem, k rannímu cvičení a za příznivého letního počasí také při svačinách. Na zahradě probíhají i společné akce s rodiči a dětmi ze základní školy. Zahradu využíváme téměř po celý rok, ale hlavně zjara a v létě.

Zahrada je vybavena dvěma zastíněnými pískovišti, pružinovými houpadly, průlezkami, pohyblivými chodníky, kladinou, chůdami, houpačkou, prolézacím tunelem, svahem na bobování, dřevěným xylofonem a skluzavkami. Na zahradě jsou dva dřevěné domky sloužící k uložení hraček a zahradního nářadí, ohniště s posezením a broukoviště.

Vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Naším záměrem je postupně vybavit třídy interaktivními tabulemi , doplňovat didaktické pomůcky, výtvarný a pracovní materiál, hračky, doplňovat herní prvky na školní zahradě a doosazení školní zahrady stromy a keři. V rozpracovaném stavu je senzorický chodník, bylinkové záhonky, divoká louka a

zeleninové záhony. Počítáme také s nádobami na děšťovou vodu, odpadovým koutkem, kde se dozvíme, jak dlouho se který odpad v přírodě rozkládá, kompostérem a naučnými tabulemi.

Životospráva

Stravování dětí v mateřské škole se řídí platnými zákony a vyhláškami. Jídelníčky jsou pestré a jsou sestavovány dle stravovacích norem. Denně je podáváno ovoce a zelenina v různé podobě.

Všichni zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený správný vzor. Dodržujeme intervaly mezi jídlem. Děti do jídla nenutíme, vhodnou motivací se snažíme o postupné ochutnávání. Vedeme je k vytvoření zdravých stravovacích návyků, samostatnosti a kultuře stolování.. Vedeme děti k vytvoření návyku a dodržování pitného režimu – mimo podávaná jídla mají děti možnost v průběhu dne i na zahradě školy se kdykoli napít, používají k hrnečky zakoupené pro tento účel, děti si je dávají na svá místa. Poskytujeme výběr nápojů (čaj, šťáva, voda)

Všechny děti, již od nejmladších, vedeme postupně k tomu, aby si uměly říci a požádat o množství pokrmu(méně, více, přidání). Současně se snažíme dětem vštěpovat základní společenská pravidla při stolování (popřát si dobrou chuť, klidně sedět u stolu, použít ubrousek po jídle, správně držet lžíci, děti od 4 let požívání příboru). Dále vedeme děti k samostatnosti při sebeobsluze – přinést, odnést talíř, připravit ubrousky, děti od 4 let samostatně si namazat pečivo, obložit zeleninou podle chuti)

Po domluvě s rodiči se snažíme vyhovět požadavkům či potřebám dítěte – postupné ochutnávání, alergie na určitá jídla, speciální diety.

Pobyt venku se uskutečňuje denně. Přizpůsobuje se kvalitě ovzduší a počasí. Je součástí denního programu. Děti ve velké míře k volnému pohybu venku využívají školní zahradu, která slouží v letních měsících nejen k prodlouženému pobytu, ale i k dopoledním svačinám, vzdělávacím a odpoledním aktivitám. V případě nepřízně počasí mají děti dostatečný prostor k pohybovému vyžití v prostorách mateřské školy.

Pro děti předškolního věku je velmi důležitý i odpočinek a spánek. Respektujeme individuální potřebu odpočinku a spánku. Děti s vyšší potřebou spánku se nebudí a dává se jim dostatečný prostor k odpočinku, dětem s malou potřebou spánku, jsou po krátkém odpočinku nabídnuty klidové činnosti. Při odpočinku děti poslouchají pohádku nebo relaxační hudbu.

Rodičům je umožněno vodit své děti podle svých možností a potřeb.

Naším záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytovat i nadále dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt dětí venku. Zapojovat do pohybových aktivit nejen děti pohybově nadané, ale i děti s problémy hrubé motoriky. Také vhodnou motivací děti učit přijímat dostatečné množství tekutin, ovoce a zeleniny.

Psychosociální podmínky

Kolektiv školy vytváří dětem takové prostředí, aby se cítily dobře, spokojeně a jistě. Všechny děti mají rovnocenné postavení, respektujeme dětská rozhodnutí, vyhýbáme se negativním slovním komentářům, vedeme s dětmi vstřícnou a empatickou komunikaci. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z pravidel, která jsou ve škole stanovena (běhat ve vyhrazených prostorách, neubližovat si, pomáhat ostatním,…)

Režim dne je dostatečně pružný, aby umožnil reagovat na individuální možnosti dětí. Přihlížíme k osobnímu tempu dětí, zbytečně na ně nespěcháme a včas je upozorňujeme na to, co bude následovat.

Dění v mateřské škole má svůj pravidelný rytmus, řád a pravidla, děti si na ně zvykají, postupně je berou za své a stávají se pro ně automatickými (mytí rukou před jídlem, po WC, cvičení po hrách, pobyt venku před obědem, odpočinek po obědě apod.)

Naším záměrem je i nadále vytvářet pozitivní klima školy pro spokojené a šťastné děti

Řízení MŠ

Mateřská škola se člení na úsek pedagogický, provozní a školní jídelny. V čele tohoto právního subjektu stojí statutární zástupce – ředitelka. Tato jedná ve všech záležitostech jménem školy. Schvaluje organizační strukturu školy, plán pracovníků jednotlivých útvarů, rozhoduje o záležitostech školy, vymezených v rámci své pravomoci, odpovídá za plnění úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, plánuje, organizuje, koordinuje a kontroluje úkoly a opatření, směřující k zabezpečení činnosti v této oblasti. Rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, mzdové politice. Zajišťuje účinné hospodaření se státními a finančními prostředky zřizovatele. Ředitelka jmenuje statutární zástupkyni pro mateřskou školu (vedoucí učitelku), která je zodpovědná za její chod. Vedoucí zaměstnanci vytvářejí příznivé fyzické i psychické pracovní prostředí, vedou pracovníky k dobré pracovní kázni, oceňují jejich iniciativy. Vedoucí pracovníci se podílejí zejména na plánování rozvoje školy, realizaci a hodnocení školního roku. Ředitelka poskytuje zaměstnancům co nejlepší pracovní podmínky, naslouchá, respektuje názory, nachází řešení. Vyhodnocuje jejich práci ve všech útvarech, stanovuje závěry pro další zkvalitnění práce. Rozhoduje o informacích, vstupujících do školy, komu budou poskytnuty, kdo je zpracuje, či vyhodnotí. Informace, opouštějící školu jako její oficiální stanovisko, podepisuje. Vydává školní vzdělávací program, který zpracovává vedoucí učitelka a celý pedagogický tým. S dalšími dokumenty, vycházejícími v podobě směrnic, řádů nebo příloh seznamuje zaměstnance předem.
Pedagogové a ostatní zaměstnanci, dle daných situací rovněž jednají jménem školy s rodiči dětí. Jejich přístup je loajální, údaje o dětech sdělují jen zákonným zástupcům. Mlčenlivost se vztahuje i na informace, které vyplývají ze vzájemného pracovněprávního vztahu.

Personální a pedagogické zajištění školy

Pedagogičtí zaměstnanci :

Provoz mateřské školy zajišťují 4 pedagogičtí pracovníci a 4 provozní zaměstnanci + sezónní zaměstnanec na údržbu zahrady.

Všechny paní učitelky splňují předepsanou kvalifikaci. Nadále se vzdělávají v rámci kurzů a seminářů, které nabízejí společnosti pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. K prohlubování znalostí také slouží učitelská knihovna, která je stále doplňována novými odbornými publikacemi.

Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla dětem zajištěna kvalitní pedagogická péče při všech činnostech. V každé třídě jsou dvě paní učitelky, které spolupracují a plánují činnosti pro danou třídu a věkovou skupinu dětí. Úpravou provozní doby v jedné třídě je zajištěno překrývání paní učitelek při pobytu venku a částečně při vzdělávacích činnostech.

Naším záměrem je podporovat zaměstnance ve zvyšování kvalifikace a tím i zkvalitňování pedagogické činnosti.

Provozní zaměstnanci :

Mateřská škola :

školnice

Paní školnice zajišťuje běžné domovnické práce a celkovou pravidelnou údržbu, a to především úklid všech prostor v mateřské škole včetně zahrady. Pečuje o čistotu ložního prádla a jeho pravidelnou výměnu. Kromě toho je k dispozici učitelkám při sebeobslužných činnostech dětí přímo ve škole (pomoc při oblékání, hygieně, stolování, výdeji stravy,..). Podle potřeby pomáhá při pořádání akcí školy pro rodiče, výletu apod.

údržba zahrady

Zaměstnanec zajišťuje pravidelné sekání trávy, udržuje živý plot kolem školy, čistotu zahrady a pomáhá s úpravou zahrady (výsadba keřů, rostlin, ..)

Školní jídelna :

vedoucí školní jídelny + 2 kuchařky

Paní kuchařky zajišťují stravu pro MŠ i ZŠ

Naším cílem je, aby co nejlépe fungovala spolupráce mezi pedagogickými i provozními zaměstnanci, neboť i oni jsou součástí výchovně vzdělávacího procesu.

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi učitelkami a rodiči panuje otevřenost, vstřícnost, porozumění a ochota spolupracovat. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, jsou vybízeni, aby vstupovali do třídy, prohlédli si dětské výtvory, případně se zapojili do hry a společných akcí školy. Umožňujeme jim konzultace o výchově a vzdělávání jejich dětí dle potřeby. Pro řešení připomínek, požadavků, či problémů, mohou využít konzultační hodiny .

Během školního roku se konají informativní schůzky pro rodiče, dále jsou průběžně informováni vývěskami na nástěnkách, na webových stránkách školy i osobně. Fotodokumentaci z proběhlých akcí si mohou prohlédnout na webových stránkách školy. Učitelky nabízejí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí, spolupracují s rodiči na vytváření individuálních plánů u dětí, které to vyžadují, chrání soukromí rodiny. Jednají s rodiči ohleduplně, diskrétně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Nabízíme rodičům předškolních dětí odborné besedy (OŠD, školní zralost,..) i zapůjčování odborné literatury a didaktických pomůcek.

Rodiče se podílejí dle svých možností na drobných úpravách a opravách školy, spolupracují při realizaci projektů (tvořivé dílny, jarmarky, vánoční posezení, zahradní slavnosti, občerstvení)

Pokud rodiče potřebují vyřešit nějaký problém týkající provozu MŠ, vzdělávání dětí apod., obrátí se nejdříve na :

1) učitelku ve své kmenové třídě
2) v případě nespokojenosti s výsledkem řešení na vedoucí učitelku MŠ
3) pokud ani zde nejsou spokojeni s řešením, tak na ředitelku školy

Naším záměrem jsou dobré vztahy s rodiči a organizování společných akcí, při kterých mají rodiče možnost více poznat prostředí, ve kterém jejich děti tráví většinu dne

Spolupráce se ZŠ Kněževes

Zintenzivnili jsme spolupráci se základní školou. Je to základní škola, do které nastupuje většina našich předškoláků. Naše spolupráce neobsahuje pouze návštěvu dětí a učitelky z mateřské školy, ale zapojujeme i rodiče. V pravidelných intervalech navštěvují se svými dětmi základní školu a plněním jednoduchých úkolů, malováním obrázků a jinými činnostmi se připravují na vstup do základní školy. Děti mají možnost seznámit se s prostředím školy, vyzkoušet si orientaci v budově, zjistit, kde je tělocvična, družina, třídy, ale také toalety.

Poznají se osobně s učitelkami i ostatním personálem. Zavítají do ukázkových hodin a společně s žáky 1. třídy plní úkoly, kreslí, účastní se didaktických her.

Naším záměrem je v rámci další spolupráce se základní školou organizovat společná vystoupení na veřejnosti, návštěvy divadelních představení a programů, společné oslavy Dne dětí aj.

Spolupráce s Městysem Kněževes

Zřizovatel nám umožnil prezentovat naši práci s dětmi při různých vystoupeních k výročím, nebo pravidelných vystoupeních pro přestárlé občany, vítání nových občánků, nebo prezentováním výrobků našich dětí na každoročních velikonočních a vánočních výstavách. Výtvarné práce dětí z naší mateřské školy jsou vystavovány ve vstupní hale obecního úřadu a jsou pravidelně obměňovány. Tím mají také ostatní občané možnost se seznámit s pracemi dětí. O akcích naší školy se také mohou občané dozvědět z místního Zpravodaje, který vydává obecní úřad a z regionálního tisku.

Pravidlem je také slavnostní rozloučení se školáky v obřadní síni nebo v MŠ.

Naším záměrem je i nadále se zapojovat do společenského dění městyse, a tím prezentovat naši mateřskou školu před širší veřejností

Spolupráce s PPP

S PPP máme také úzkou spolupráci, konzultujeme různé výchovné problémy,

zajišťujeme přednášky pro rodiče s následnými konzultacemi o nápravě vad a poruch chování, vyšetřením, apod.

Naším záměrem je rozvíjet spolupráci s PPP, zajišťovat setkání a přednášky pro rodiče a tím pomáhat rodičům při řešení problémů při výchově a vzdělávání jejich dětí

Spolupráce s logopedickou poradnou

Spoluprací s klinickou logopedkou chceme pomoci rodičům při řešení náprav zjištěných nedostatků ve výslovnosti jejich dětí. Pod jejím vedením a dohledem se chceme zaměřit na logopedickou prevenci u dětí, zejména pak u dětí předškolního věku. Zajišťujeme také přednášky pro rodiče, s následnou možností konzultace

Naším záměrem je vzhledem ke zhoršující se situaci a nárůstu počtu dětí se špatnou výslovností, pod vedením klinického logopeda alespoň částečně pomáhat s přirozeným rozvojem řeči dětí, řečových dovedností, prevencí vzniku vad řeči, případně odhalení možné poruchy či nesprávného vývoje řeči.

Spolupráce s místní Knihovnou

V rámci předčtenářské gramotnosti navštěvujeme se staršími dětmi pravidelně místní knihovnu, půjčujeme si dětské knihy, vytváříme u dětí jako budoucím čtenářům pozitivní vztah ke knihám

Policie ČR

Připravují besedy pro naše děti na téma bezpečnost v silničním provozu, kontakt s cizími lidmi

Sbor dobrovolných hasičů

Zajišťuje nám ukázku hasičské techniky a práce hasičů

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat jejich individuálním potřebám.

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí je potřebné zabezpečit:

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;

přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Naplňování cílů a záměrů je třeba přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem. Proto se zaměřujeme také na vytvoření podmínek k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Za nadané dítě se považuje takové dítě, které při adekvátní podpoře disponuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úrovní v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních či uměleckých dovednostech. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Velkou pozornost je nutné věnovat personálním podmínkám, vytvoření vhodného režimu dne s ohledem na potřeby dětí, průběh adaptace a spolupráci s rodinou.

Je nutné, aby se učitelky v maximální možné míře překrývaly (minimálně 3 hodiny denně).

Pro pobyt venku bude nejčastěji využívána školní zahrada.

Velký důraz bude kladen na odpočinek těchto dětí – dostatek času, v případě usnutí – nebudit!!!

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

V případě přijetí dětí mladších tří let budeme posilovat personál o chůvu (příp.školního asistenta), která bude spolupracovat s učiteli a pomáhat zejména se zajištěním osobní hygieny dětí, stravování a oblékání.

4.Organizace vzdělávání a chodu MŠ

Provoz mateřské školy : pondělí – pátek 6.30.-16.00 hodin
Vzdělávání dětí probíhá ve dvou třídách, pod vedením kvalifikovaných pedagogů.

od 6.30 se všechny děti scházejí ve třídě Sluníček
od 7.00 jsou děti ve svých třídách (Sluníčka, Broučkové)
od 15.00 hodin si rodiče vyzvedávají všechny děti ve třídě Sluníček

Program dne je nastaven tak, aby respektoval biorytmus dítěte, ale zároveň je dostatečně pružný při aktuálních situacích.

Při práci s dětmi vycházíme především z prožitků dětí, jsme schopny měnit plánovanou činnost ve prospěch momentálních zážitků a naladění dětí.
Organizace prostoru ve třídách umožňuje dětem pracovat individuálně i ve skupinách. Snažíme se dodržovat vyváženost spontánních a řízených aktivit, dbáme, aby děti měly dostatek prostoru a času k dokončení činností, respektujeme soukromí dítěte.
Uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim.

V obou třídách je zajištěn překryv učitelek .Ve třídě SLUNÍČEK mají učitelky pracovní dobu uzpůsobenou tak, aby v době překrývání se, mohli využít tento čas k intenzivní přípravě dětí na školu a individuálním činnostem. Vzhledem k počtu dětí na třídě, je také nutné dvou učitelek na pobyt venku. Ve třídě BROUČKŮ, se vzhledem k úvazkům, učitelky překrývají na dobu dopoledních činností, přípravy na pobyt venku, pobyt venku, přípravy na oběd a přípravy na odpočinek, což je důležité, vzhledem k věkovému složení třídy. Mimo tento překryv pomáhá učitelce dle potřeby školnice

Orientační program dne :

6.30 - postupý příchod dětí
– volné hry dětí dle výběru, individuální a skupinové činnosti pracovní, výtvarné, diagnostika, individuální péče

8.00 - 8.45 – ranní činnosti
- přivítání se se všemi dětmi, vyprávění zážitků, opakování minulých aktivit, určování dne v týdnu, aktuálního počasí apod., pokračování ve hrách, případně nové hry, logochvilky, postupný úklid hraček, dokončování her
- ranní cvičení - řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, využití prvků jógy, průpravná cvičení vedoucí ke správnému držení těla, motivovaná cvičení, pohybové hry

8.45 - 9.00 - hygiena, dopolední svačina

9.00 – 9.45 – dopolední činnosti
-výtvarné, pracovní, hudební, taneční činnosti
- aktivity zaměřené na získávání nových poznatků, dovedností

- podpora grafomotoriky
– hry dětí

9.45 - 11.55 -příprava na pobyt venku, pobyt venku
- vycházky
- hry na zahradě
-sportovní hry na hřišti
- polodenní výlety
–návštěvy knihovny

12.00 - 12.30- hygiena, oběd , příprava na odpočinek

12.30 - 14.15 - odpolední odpočinek, klidové činnnosti

14.15 – 16.00 - odpolední svačina, odpolední činnosti
- volné hry dětí
- opakovací chvilky a individuálního procvičování
- za vhodného počasí hry na zahradě MŠ

Orientační program dne umožňuje reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí.

Stanovený základní denní program může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního vzdělávacího (rámcového) programu a v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, vystoupení dětí, dětských dnů a jiných akcí. Přizpůsobuje se individuálním potřebám jednotlivých věkových kategorií

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofie mateřské školy :

Chtěli bychom, aby v naší mateřské škole byli spokojeni, cítili se v pohodě a bezpečně nejen děti, rodiče, ale i my, zaměstnanci.

Chceme u dětí prohlubovat výchovu k péči o životní prostředí a posilovat citové vazby k přírodě, zvířatům, člověku, uvědomovat si, že na světě nejsme sami. Nabízet dětem rozmanitý program činností, aby každé dítě mohlo najít uspokojení dle vlastní potřeby. Rozvíjet individualitu dítěte, talent, tvořivost, samostatnost, nadání, pěstovat dětská přátelství, porozumění a cit pro druhé, rozvíjet schopnost komunikovat, umět se rozhodnout a nést odpovědnost. Chceme být dětem i jejich rodičům dobrým partnerem a společně vytvářet předpoklady pro celoživotní vzdělávání dětí.

Dlouhodobé cíle a záměry

- vnášet do práce s dětmi co nejvíce pohody a pocitu spokojenosti
- vzájemně se respektovat
- dávat možnost seberealizace
- nabídnout dostatek časového prostoru pro tvořivost, fantazii a svobodné rozhodování
- aktivně se zapojit při společných činnostech
- dejme dětem možnost připustit jiný názor, snažit se domluvit

- podporovat přirozený růst rozvoje povzbuzováním, vzájemným nezesměšňováním
- klást na děti přiměřené nároky.
- podporovat a záměrně směřovat rozvoj dítěte, aby vyrůstalo svobodně, ale s dobrými morálními vlastnostmi a kladným vzorem
- vést k důslednosti
- společně řešit problémy, nacházet prospěšné východisko, jak působit na děti problémové, sjednotit požadavky a cíle výchovy
- učit děti základům slušného chování doma i v okolí, úcty k druhému
- učit děti vzájemně si pomáhat
- neodrazovat dětí od věci nových, nepoznaných, podporovat poznání cizího, nepoznaného
- vést děti ke kladnému vztahu k přírodě jako celku, do něhož patříme i my lidé

- vést děti ke zdravému životnímu stylu

Metody a formy vzdělávání

- prožitkové a kooperační učení

- přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů

- hra – největší učební aktivita

- spontánní sociální učení (přirozená nápodoba)

- aktivity spontánní, řízené (didakticky zacílená činnost motivovaná pedagogem)

- princip vzdělávací nabídky (pedagog je průvodcem dítěte za jeho poznáním)

Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Toto vzdělávání se uskutečňuje na základě školního vzdělávacího programu upraveného podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí. Naplňování cílů a záměrů je třeba přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.

Vzdělávací možnosti dětí vyrovnáváme vhodně zvolenými metodami, formami a podmínkami vzdělávání, které odpovídají jednotlivým potřebám dětí, s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika. Pokud při diagnostice individuálních pokroků dětí vyhodnotíme mírnější či přechodné obtíže, uplatňujeme opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. Pokud PLPP prvního stupně nevede k úpravě rozvoje dětí a k pozitivní změně do tří měsíců od zahájení, požádáme o poradenskou pomoc školské poradenské zařízení, které posoudí jejich speciální vzdělávací potřeby. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce. Na základě doporučení školského poradenského zařízení vytváříme pro děti s výrazným charakterem obtíží individuální vzdělávací plán.

Vzdělávání nadaných dětí

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet .Rozvoj a podporu nadaných dětí zajišťujeme a organizujeme tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři vzdělávací nabídky.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje, poznává všemi smysly. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.
Při plánování vzdělávací nabídky budeme vycházet z jednoduchosti, časové nenáročnosti, známého prostředí, smysluplnosti a podnětnosti. Budeme využívat hlavně metody situačního, prožitkového učení a učení hrou a nápodobou.

Povinné předškolní vzdělávání

MŠ zajišťuje povinné předškolní vzdělávání pro děti od 5 do 6 (popřípadě 7) let a to formou **pravidelné denní docházky v pracovních dnech a to v rozsahu minimálně 4 souvislých hodin denně.** Začíná prvním školním dnem v měsíci září a končí posledním školním dnem v měsíci červnu – povinné vzdělávání se nekoná ve dnech prázdnin v základních a středních školách

- **Vzdělávání probíhá denně od 8.00 do 12.00 hodin**
- Absenci dítěte omlouvá rodič písemně do omluvného listu.V případě nenadálé absence dítěte (nemoc nebo úraz) oznámí zákonní zástupci tuto skutečnost **telefonicky (na čísle 313 582 216)nebo prostřednictvím e-mailu (skolkaknezeveseznam.cz),**bez zbytečného odkladu mateřské škole a to včetně předpokládané doby nepřítomnosti
- Zákonný zástupce v případě nepřítomnosti dítěte, které plní povinné vzdělávání, z jiných důvodů než nemoc (např. rodinná dovolená, ozdravný pobyt, sportovní soustředění, pobyt u prarodičů) požádá minimálně týden předem mateřskou školu o uvolnění
- **V případě neomluvené nepřítomnosti dítěte, která je delší než 10 dnů, bude mateřská škola požadovat doložení důvodů, které k této skutečnosti vedly – písemné vyjádření zákonného zástupce, potvrzení lékaře**
- Při opakované neomluvené absenci bude záležitost řešena v souladu s právními předpisy

Příprava dětí na vstup do ZŠ

oblasti rozvoje dítěte, ve kterých cíleně působíme:

- Grafomotorika
- Zrakové vnímání
- Sluchové vnímání
- Řeč, komunikační schopnosti
- Hrubá motorika
- Jemná motorika

- Pozornost, paměť
- Časoprostorová orientace
- Oblast matematických představ

Idividuální předškolní vzdělávání

Povinné předškolní vzdělání lze plnit formou individuálního vzdělávání. Pokud se bude touto formou dítě vzdělávat převážnou část roku, je povinností zákonného zástupce nejpozději tři měsíce před zahájením školního roku, oznámit tuto skutečnost mateřské škole a zažádat o individuální vzdělávání – nejpozději do konce měsíce května.

Žádost si zákonný zástupce vyzvedne u vedoucí učitelky v MŠ a musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte
- vymezení období, po které bude dítě individuálně vzděláváno
- důvody tohoto vzdělávání

Žádost musí být odevzdaná do konce měsíce května vedoucí učitelce v MŠ.

Zákonný zástupce se musí s dítětem dostavit 2x ročně na ověření úrovně dosahovaných a očekávaných výstupů.

Termíny pro ověření úrovně dosahovaných očekávaných výstupů:

- od 25. do 30. listopadu (25. – 31. března) kalendářního roku v odpoledních hodinách
- náhradní termín od 1. do 10. Prosince (1.- 30. dubna) kalendářního roku v odpoledních hodinách
- vybraný termín zákonný zástupce nahlásí mateřské škole
- ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem formou didaktických her a pracovních listů.
  Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.
- na základě ověření očekávaných výstupů může škola doporučit další formy individuálního vzdělávání, nebo návštěvu PPP pro posouzení školní zralosti

Doporučené vzdělávací oblasti:

- školní vzdělávací program – uveřejněn na webových stránkách, nebo v MŠ
- Desatero pro rodiče předškoláka – webové stránky MŠ, nebo v MŠ

Ukončení individuálního vzdělávání:

- ředitel má právo ukončit vzdělávání v případě, kdy zákonný zástupce nezajistí účast dítěte na ověření výstupů ani v jednom termínu
- odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek a dítě je povinné začít navštěvovat MŠ, kde bude dále plnit povinnost předškolního vzdělávání

6. Vzdělávací obsah

Integrované bloky

Hlavní myšlenkou programu mateřské školy je **poznávání a prožívání všeho** (světa, všech detailů, které se odehrávají kolem nás), co nás společně obohacuje (děti i dospělé). Tak, jak **plyne čas během roku** a **střídají se roční období**, tak budeme společně tvořit, prožívat, poznávat a radovat se.

Lidové zvyky, obyčeje a tradice jsou **nedílnou součástí** Školního vzdělávacího programu ,,**Projdem rokem, krok za krokem"**

Obsah vzdělávacího programu je rozpracován do **čtyř integrovaných bloků**, které vymezují charakteristiku období, hlavní cíle bloku, vzdělávací nabídku a výstupy, kterých by měly děti dosáhnout zpravidla na konci předškolního období.

Ve všech blocích půjde především o předávání poznatků hravou formou, využívat možností, aby děti k poznatkům došly vlastní činností – metodami prožitkového, popř. kooperativního učení.

Bloky jsou v ŠVP PV charakterizovány pouze obecně, konkrétně budou rozpracována v TVP na jednotlivých třídách.

Tento způsob zároveň **respektuje individuální přístup každé učitelky k práci a** nabízí prostor pro tvořivost a kreativitu pedagoga a umožňují mu reagovat na aktuální podněty dětí.

Je zde také prostor pro akce zaměřené k různým příležitostem, významným dnům, tradicím, prezentaci mateřské školy a kulturním akcím.

Středem našeho zájmu se stává **činnost v souvislostech**. Využívají se takové životní situace, ve kterých se budou děti v budoucnosti nacházet a ve kterých budou muset určitým způsobem jednat.

Činnost v souvislostech zahrnuje rovnoměrně všechny složky výchovy:

- tělesnou
- rozumovou
- pracovní
- estetickou
- etickou

Podporuje, buduje a rozvíjí všechny kompetence (dovednosti):

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a interpersonální
- činnostní a občanskou

Kompetence k učení

- dětem jsou nabízeny činnosti rozvíjející jejich myšlení
- třídy jsou vybaveny množstvím kvalitních pomůcek a didaktických hraček, které jsou dětem nabízeny a učitelky děti v těchto činnostech podporují
- učitelky usilují o vyrovnané zařazování spontánních a organizovaných činností
- s dětmi 5 – 7letými je pracováno jak skupinově, tak individuálně
- děti s OŠD mají vypracovaný IVP a je jim věnována specifická péče (v případě potřeby i děti se specifickými vzdělávacími potřebami)
- děti jsou podporovány ve svých činnostech pochvalou, oceněním, čímž rozvíjena jejich sebedůvěra ve vlastní schopnosti zvládnout zadaný úkol

Kompetence k řešení problémů

- učitelky podněcují děti k řešení problému slovně formou otázek – „jak to uděláš, co s tím, jak to vyřešíš?“
- při předávání nových poznatků preferují nepřímé metody (hry, pokusy, experimenty)
- podporují dětské schopnosti vymýšlet různá řešení – při konstruování, vztahových problémech, pohybových činnostech (např. děti samy staví překážkové dráhy apod.)
- učitelky dávají dětem pozitivní zpětnou vazbu na jejich snahu případné problémy řešit

Komunikativní kompetence

- u dětí jsou rozvíjeny všechny čtyři roviny jazyka – foneticko –fonologická, lexikálně – sémantická, morfologicko-syntaktická i pragmatická
- v oblasti foneticko-fonologické (zvukové) jsou zařazované tak zvané logohrátky (logopedická prevence - učitelky MŠ), dále jsme ve spojení s klinickou logopedkou, se kterou spolupracujeme a která v pravidelných intervalech dochází do MŠ, aby pracovala s dětmi přímo v MŠ. Děti procházejí depistáží již ve čtyřech letech a jejich jazykový vývoj je sledován od nástupu do mateřské školy
- v oblasti lexikálně sémantické (rozvoj slovní zásoby) podporují všechny učitelky vzájemnou komunikaci dětí, seznamují děti s novými pojmy buď přímo při organizovaných činnostech, nebo prostřednictvím poslechu četby, texty písní, vyprávěním, sdělováním zážitků apod.
- v oblasti morfologicko-syntaktické (gramatické) je to především správný řečový vzor dospělých, poslech četby, popř. přímá péče v jazykových chvilkách a individuální péče
- v oblasti pragmatické vedou učitelky děti k co největšímu používání vzájemné komunikace při hrách, při učení, při řešení problémů. Děti jsou vedeny k tomu, aby druhým vysvětlovaly postupy práce, aby dovedly komunikovat s dospělými (domlouvají se s učitelkami, kuchařkami, uklízečkami, dovedly vyjádřit svůj názor, prosbu, aby vysvětlily svůj problém, dovedly vyřídit vzkaz, apod.
- mateřská škola spolupracuje s místní knihovnou – nejstarší děti docházejí do dětského oddělení, kde se učí pracovat s literaturou a využívat ji k získávání poznatků

Sociální a personální kompetence

Činnostní a občanské kompetence

- této oblasti je věnována prvořadá péče a pozornost
- již vlastní organizace tříd – heterogenní skupina starších dětí – vytvářejí přirozené prostředí k rozvíjení těchto kompetencí
- učitelky k posilování prosociálního uvědomování dětí používají četbu a následné rozhovory s dětmi

- při práci s dětmi jsou zařazovány tzv. „komunikační kruhy“, které posilují pocit sounáležitosti dětí mezi s sebou
- děti společně slaví svátky a narozeniny – jedná se vždy o malou oslavu a děti si užívají roli „oslavence“
- pravidelně zařazujeme tzv. „Volný den“ = den volné hry
- při veškerých činnostech vedeme děti hlavně ke spolupráci, soutěživé činnosti zařazujeme v minimální míře
- na třídách jsou s dětmi vytvořena společná pravidla
- děti jsou vedeny ke společnému řešení vzájemných konfliktů
- děti se učí demokratickému rozhodování (např. Kdo chce jít na zahradu, kdo na hřiště? – kterých dětí je v které skupině víc?)

Vzdělávací oblasti

1. dítě a jeho tělo
2. dítě a jeho psychika
3. dítě a ten druhý
4. dítě a společnost
5. dítě a svět

obsahy jednotlivých oblastí se vzájemně prolínají, prostupují a ovlivňují, proto je nutné přirozené propojování těchto oblastí v praxi.
Každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie :

- dílčí cíle (záměry) – co by měl učitel v průběhu předškol. vzděl. Sledovat a podporovat u dítěte
- vzdělávací nabídku – prostředek k naplňování cílů a k dosahování výstupů
- očekávané výstupy (předpokládané výsledky) – souhrn vzájemně propojených schopností a dovedností dítěte v době ukončení předškol. vzděl., odpovídajících individuální m potřebám a možnostem

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

1. Dítě a jeho tělo

Záměrem je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
▯ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) ▯ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ▯ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	▯ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči ▯ pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ▯ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách ▯ vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) ▯ domluvit se slovy i gesty, improvizovat ▯ porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) ▯ formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat ▯ učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ▯ učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) ▯ sledovat a vyprávět příběh, pohádku ▯ popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) ▯ chápat slovní vtip a humor ▯ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech ▯ utvořit jednoduchý rým ▯ poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma ▯ rozlišovat některé obrazné	▯ artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti ▯ společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) ▯ komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv ▯ samostatný slovní projev na určité téma ▯ poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo ▯ přednes, recitace, dramatizace, zpěv ▯ grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen ▯ prohlížení a „čtení“ knížek ▯ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest ▯ činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

	symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci - sledovat očima zleva doprava - poznat některá písmena a číslice, popř. slova - poznat napsané své jméno - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	

2. Dítě a jeho psychika

Záměrem je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.
Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“: *Jazyk a řeč // Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace// Sebepojetí, city a vůle.*

2.1. Jazyk a řeč

Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách - vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - domluvit se slovy i gesty, improvizovat - porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - samostatný slovní projev na určité téma - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

	▯ formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat ▯ učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ▯ učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) ▯ sledovat a vyprávět příběh, pohádku ▯ popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) ▯ chápat slovní vtip a humor ▯ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech ▯ utvořit jednoduchý rým ▯ poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma ▯ rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci ▯ sledovat očima zleva doprava ▯ poznat některá písmena a číslice, popř. slova ▯ poznat napsané své jméno ▯ projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo ▯ přednes, recitace, dramatizace, zpěv ▯ grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen ▯ prohlížení a „čtení“ knížek ▯ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest ▯ činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace		
▯ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	▯ vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) ▯ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost ▯ poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ▯ přemýšlet, vést jednoduché	▯ přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování ▯ záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) vytváření základů pro práci s informacemi	úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení - postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) - chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase - učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	funkcí - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. - námětové hry a činnosti - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) - činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) - činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich

		smysluplnou praktickou aplikaci - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
2.3. Sebepojetí, city, vůle		
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - rozhodovat o svých činnostech - ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného - vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení - respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti - zorganizovat hru - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové	- spontánní hra - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu - činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - cvičení organizačních dovedností - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) ⍰ sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrole a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) ⍰ hry na téma rodiny, přátelství apod. - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se

	projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) - být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním - zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

3. Dítě a ten druhý

Záměrem je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - vytváření prosociálních postojů	- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - společná setkávání, povídání,

(rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - spolupracovat s ostatními - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. - vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	sdílení a aktivní naslouchání druhému - aktivity podporující sbližování dětí - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) - hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4. Dítě a společnost

Záměrem je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
▯ poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí ▯ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané ▯ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny ▯ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách ▯ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije ▯ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností ▯ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat ▯ rozvoj společenského i estetického vkusu	▯ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) ▯ pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat ▯ chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé ▯ začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ▯ porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých ▯ adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody ▯ vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) ▯ utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících	▯ běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování ▯ aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy ▯ spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě ▯ různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích ▯ přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) ▯ tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu ▯ receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) ▯ setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě ▯ hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si

	situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) - zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. - vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) - aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

5. Dítě a svět

Záměrem je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
▯ seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu ▯ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách ▯ poznávání jiných kultur ▯ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách ▯ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám ▯ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	▯ orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) ▯ osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi ▯ mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte ▯ vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) ▯ všímat si změn a dění v nejbližším okolí ▯ porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé	▯ přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety ▯ aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) ▯ sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé ▯ poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím ▯ hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat ▯ praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává ▯ přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční

	(všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole - mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí - rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	období) - práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií - kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) - praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními - dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) - ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

PODZIM

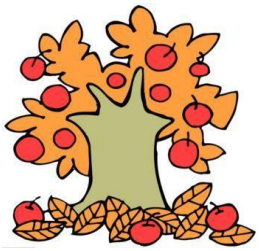

Časový rozsah: září, říjen, listopad

Hlavní cíl:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat a spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Vnímat a uvědomovat si změny v přírodě v podzimním období

Charakteristika integrovaného bloku

Časový úsek integrovaného bloku PODZIM můžeme charakterizovat jako krok k socializaci dítěte. U těch nejmenších jde o **proces adaptační** (v ryze individuální míře). Snažíme se maximálně respektovat individualitu a napomoci v poznání všeho nového (vlastní prostředí školy, třídy, školní zahrady, okolí) dále pak s novými lidmi a kamarády. Zapamatují si svoji značku, zorientují se v prostředí třídy, poznají nové hry a hračky a postupně se začnou přizpůsobovat dennímu režimu. Navazující část tohoto bloku přinese činnosti související **s podzimem, přírodou, pohybem, zdravím v tomto období**.
V popředí budou výlety do přírody s **pozorováním všech znaků podzimu** – opadávání listnatých stromů, počasí,ovoce, zelenina, houby, barvy v přírodě, tvary listů, tažní ptáci, život a stromy v lese, ukládání přírody k zimnímu spánku, sklizeň všeho, co příroda přinesla, pozorování lidí a strojů, které nám pomáhají. Budeme pracovat s přírodninami, cvičit jazýčky, rytmizovat říkadla, tančit, zpívat a hrát hry. Přichystáme **podzimní slavnosti,** ovocný či zeleninový salát…. Postupně si osvojíme časové pojmy, naučíme se orientovat v čase (den, noc), **podzimní draci** nám ukáží cestu k různým materiálům a tvarům. Upevníme si povědomí o čistotě, hygieně a zdravé výživě a zdravém životním stylu.

ZIMA

Časový rozsah: prosinec, leden, únor

Hlavní cíl:

- rozvoj úcty k tradicím a hodnotám, které vytvořili naši předkové, rozvoj citového prožívání, rozvoj sounáležitosti
- vnímat změny zimní přírody, vytváření zdravého životního stylu a osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, bezpečí a osobní pohody, rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu

Charakteristika integrovaného bloku

V rozmezí integrovaného bloku ZIMA se budeme zabývat zimním obdobím, počasím, sněhem a jeho vlastnostmi, stavbou sněhuláků, bobováním, **výlety do zimní přírody**, hledáním zvířátek podle stop, krmením ptáků, péčí o krmítka.
Nazdobíme vánoční stromek pro zvěř a ptactvo. Blížící se **čas Vánoc** je stvořený pro posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma **rodina**, tvorbu dárečků při poslechu koled a seznámení se s **vánočními zvyky**. Nebude chybět ani příprava **vánoční besídky** s posezením u vánočního cukroví. Básničky, pohádky, písně, hudba a pohyb zpříjemní krátké zimní dny. Zimní období nás navede k tématům **povolání, oblékání, péče o své zdraví, nálady**. Poznáme části lidského těla a některé vnitřní orgány včetně jejich funkce v těle. Získáme povědomí o vývoji člověka (narození, růstu, proměnách), o nemoci – zahrajeme si na lékaře a připomeneme si, jak pečujeme o nemocného. Dozvíme se o důležitosti aktivního pohybu a zdravé výživy. Pojmenujeme si zimní sporty a zopakujeme zásady bezpečného sportování. Budeme určovat vzájemnou polohu dvou předmětů, procvičíme si číselnou řadu. Upevníme si prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se zorientujeme se v prostoru, v rovině, v čase (co děláme celý den). A pak už **oslavíme masopust**. Vyrobíme si masky a pustíme se do karnevalového reje.

JARO

Časový rozsah: březen, duben, květen

Hlavní cíl:

- naučit děti vnímat změny v přírodě při střídání ročních období, poznávání a pozorování probouzející se přírody a nového zrození, seznamování se s místem, kde děti žijí, vytváření pozitivního vztahu k němu, rozvoj úcty k životu ve všech formách, uvědomění si, že prostředí lze chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Charakteristika integrovaného bloku

Blok JARO charakterizuje probouzející se příroda. Pobyt venku nabídne činnosti spojené s **pohybem a experimentováním**. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochranáře, pokusy s klíčením semen, zahradnické práce, vnímání změn v přírodě, přinese celkový environmentální rozvoj dítěte. Stromy, jarní rostliny, zvířata a jejich mláďata, tažní ptáci budou předmětem pozorování nebo motivem pro činnosti z nich vyplývající. **Den Země** nám připomene, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a musíme ho chránit. **Velikonoční tradice**, společné dílny s rodiči a dětmi budou oslavou velikonočních svátků. Zařadíme hry s **dopravní tématikou**, poznáme semafor, dopravní značky a dopravní prostředky. Upevníme si pravidla chování na ulici, bezpečnost v dopravě. **Svátek matek** rozvine podtéma „rodina“ a vše, co s ním souvisí (rodiče, jejich profese, sourozenci, prarodiče, chování, poznání vlastní identity, vzájemné vztahy a tolerance, činnosti v rodině, kladné a záporné vlastnosti, apod.). **Příroda**, počasí, slunce, bouřka, rostliny, zvířata a jejich mláďata budou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, hudebních a pěveckých činností.

LÉTO

Časový rozsah: červen, červenec, srpen

Hlavní cíl:

- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě, osvojování si poznatků o bezpečném chování v různých situacích

Charakteristika integrovaného bloku

Integrovaný blok LÉTO otevře dětem téma související s péčí o druhé (zvířecí rodiče a jejich mláďata), s prací zvířat a jejich užitkem (včely, mravenci atd.), s významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti. Budeme rozpoznávat různé materiály a jejich vlastnosti (písek, voda, textil, apod.). Procvičíme si základní orientaci v místě, kde bydlíme, na mapě ČR, ve světě (globus). Připravíme oslavu Dne dětí, uspořádáme zábavné sportovní odpoledne. Seznámíme se s letními sporty a připomeneme zásady bezpečnosti na dovolené u vody, v lese, v cizím městě, v blízkosti elektrického proudu, ohně, při setkání s cizím člověkem. Naučíme se pojmenovat zvířata v zoo, zjistíme, proč tam zvířata žijí, připomeneme si chování v prostředí, kde mají svůj domov zvířata. Budeme si vyprávět o cestování a těšit se na prázdniny. Během prázdnin budeme prožívat různá dobrodružství a podnikat výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí.

Průběžné cíle předškolního vzdělávacího programu

Tyto cíle nejsou obsahem tematických celků, ale jejich postupné naplňování prolíná každodenními činnostmi a příležitostmi.

- *Sebeobsluha* - samostatné oblékání, stolování, hygiena, udržování pořádku v nejbližším okolí

- *Základní pravidla chování* – děti každé třídy si s vedením učitelek vytváří svá pravidla chování, přiměřená věku. Společně dbají na jejich plnění. Tato pravidla znají a respektují i rodiče. Učitelky vedou děti k reakci na pokyny dospělého. Učí děti umět přirozeně svému věku ovládat své jednání a vedou děti k hodnocení svého jednání.

- *Bezpečná manipulace s hračkami i pomůckami* – děti jsou vedeny, aby se pohybovaly v budově školy i na školní zahradě tak, aby neohrozily sebe ani ostatní. Je vytvářen šetrný a pozorný vztah k zacházení s hračkami i jiným zařízením mateřské školy.

- *Samostatnost a možnost volby* – děti jsou vedeny k samostatnosti nejen při sebeobsluze ale i v rozhodování. Učitelky předkládají možnosti k výběru (například společné činnosti). Rozhodne většina při hlasování skupiny.

10. Evaluační systém

Evaluace je disciplínou v pedagogice, která se zabývá hodnocením jevů edukační reality. Je jednou z nejdůležitějších součástí vzdělávacího a řídícího procesu všech vzdělávacích institucí. V pedagogické praxi se jedná o zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu fungování, efektivnost školy a to jejich součástí i celku. Jedná se o proces systematického shromažďování informací a jejich analýzy podle předem daných pravidel. Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu. Evaluace poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni školy, daného procesu, stavu, jevu či problému. Škola může být zároveň hodnocena z vnějšího pohledu, a to rodiči, zřizovatelem a Českou školní inspekcí.

Oblasti evaluace

Školní vzdělávací program

- program hodnocen zpravidla jedenkrát za rok
- hodnocena je především aktuálnost a to, zda splňuje stanovené cíle a c odpovídá potřebám dětí a společnosti

Třídní vzdělávací plán

- třídní plány by měly vycházet z obsahu ŠVP, konkretizovat cíle

- hodnocení provádí převážně třídní učitelky formou rozhovoru, popř. na pedagogických poradách

Vzdělávací proces

- hodnocení tříd jako celku, pokroků v různých oblastech
- hodnoceny formy a metody výuky
- hodnoceny jsou samostatná témata i projekty, jejich vliv na rozvoj dětí, přínos pro ně /písemně nebo ústně/
-

Individuální rozvoj dítěte

Individuální rozvoj dítěte je sledován a zaznamenáván v podrobném přehledu o individuálním rozvoji a učení dítěte. Dítě, které ukončuje předškolní období je sledováno a hodnoceno dle záznamového archu pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v posledním roce předškolního vzdělávání.

Podmínky školy

- pravidelně hodnoceny jedenkrát za rok – na hodnocení se podílejí všichni zaměstnanci školy i rodiče
- součástí je hodnocení materiálního vybavení školy, kvality stravování, organizace chodu školy, organizace akcí školy, úroveň řízení školy
- dle aktuálních potřeb probíhá průběžné hodnocení

Kvalita práce pedagogů

- hodnocení probíhá zpravidla formou průběžných hospitací – předem neplánované
- hospitace nemusí provádět vždy jen ředitelka školy, ale snažíme se o tzv. vzájemné hospitace učitelek
- hospitace v žádném případě neslouží k tomu, aby byl někdo kontrolován, ale především k tomu, aby i získal jiný pohled na pedagogickou práci, získal nové podněty, postupy, metody
- hospitace bývají zaměřeny na vedení pedagogické dokumentace, na cíle a obsah činností, na metody a formy vzdělávacího procesu, na podmínky, za nichž proces probíhá

Další vzdělávání pedagogů
- hodnocena kvalita a přínosnost vzdělávacího programu, kurzu, seminářů na pravidelných průběžných poradách, prováděn písemný záznam
- navazuje na plán dalšího vzdělávání

Úroveň spolupráce s rodinou a veřejností
- hodnocen je aktivní přístup rodičů ke vzdělávání, způsob komunikace s třídními učitelkami, účast a podíl rodičů na aktivitách školy
- průběžné hodnocení probíhá vzájemně mezi učitelkami

Plán evaluační činnosti

- co budeme hodnotit
- jak často budeme hodnotit
- jakým způsobem budeme hodnotit
- kdo za hodnocení bude zodpovídat

činnost	termín	způsob	forma	Odpovědnost
ŠVP	1x za rok	diskuse, pedagogické porady	Diskuse	vedoucí učitelka
TVP a vzdělávacího procesu	průběžně, 2x za rok	diskuse učitelek	Zápis	Učitelky
Individuální rozvoj dítěte	průběžně, 2x za rok	pozorování, rozhovory	záznamy v osobních listech dětí	Učitelky
Podmínky školy	průběžně, 1x za rok	diskuze, pedagogické porady	pedagogické porady, RZ	Učitelky
Kvalita práce pedagogů	průběžně	průběžné pozorování, diskuse	diskuse, pedagogické porady	vedoucí učitelka
Spolupráce s rodinou a veřejností	průběžně, pedagogické porady	Diskuse, připomínky, rozhovory	ŠVP, zápis z pedagogické porady RZ	učitelky
Další vzdělávání pedagogů	průběžně	diskuse, přenosy	Pedagogické porady	Učitelky

ŠVP zpracovala vedoucí učitelka Yvona Tvrzová ve spolupráci s ostatními pedagogy mateřské školy.

S jeho konečnou podobou byli všichni seznámeni.

Blechová Veronika	
Gregorová Dana	
Řežábková Martina	